

Назив предмета: Савремени трендови у психометрији
Наставник или наставници: Бојана М. Динић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
<p>Циљ предмета Циљ предмета је:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознавање студената са захтевима савремене психометријске праксе; - оспособљавање студената за примену савремених сложених психометријских метода у оквиру области интересовања студената, а које су базиране на моделовању структуралним једначинама, анализи мрежа и Теорији ајтемског одговора (IRT); фокус примене ових метода је, пре свега, на утврђивању конструкт валидности психолошких инструмената, тј. њихове димензионалности и структуре; - стицање компетенција за критичку анализу резултата и закључака добијених на основу примењених психометријских метода; - развој вештина писања извештаја о резултатима на основу примењених психометријских метода, посебно оних које се тичу односа информативности и прецизне комуникације о резултатима, као и аргуменације закључака у складу са обрађиваним психометријским концептима.
<p>Исход предмета Студент ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разуме проблеме у одређивању психометријских карактеристика психолошких инструмената, пре свега, конструкт валидности, теоријску основу савремених психометријских метода, те психометријске извештаје у савременим стручним и научним радовима; - примени савремене сложене психометријске методе у циљу одређивања различитих аспеката конструкт валидности теста.
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i></p> <p>Утврђивање димензионалности и структуре психолошког мерног инструмента: методе утврђивања броја фактора, тестирање димензионалности помоћу моделовања структуралним једначинама, правила утврђивања валидности комбиновањем експлоративне и конфирматорне факторске анализе; утврђивање хијерархијске структуре инструмента (бифакторски модели, индиректни хијерархијски модели); експлоративно моделовање структуралним једначинама (ESEM); мешовита факторска анализа (комбиновање димензионалне и типолошке структуре). Основе анализе мрежа и примена метода анализе мрежа у циљу утврђивања структуре инструмента. Основни модели Теорије ајтемског одговора и утврђивање ефеката одговарачких пристрасности на структуру инструмента помоћу модела Теорије ајтемског одговора. Утврђивање нивоа инваријантности мерења инструмента (мултигрупа конфирматорна факторска анализа, диференцијално функционисање ајтема). Утврђивање конструкт валидности помоћу мултиособинске-мултиметодске матрице применом моделовања структуралним једначинама.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Припрема података за статистичку обраду: третмани недостајућих података, елиминација аутлајера, винзоризација. Примена метода које се обрађују у оквиру теоријске наставе на постојећем инструменту у складу са облашћу интересовања студената. Утврђивање крос-културне инваријантности инструмента укључивши отворене податке. Критичка евалуација психометријских извештаја у савременим научним чланцима. Анализе ће се спроводити у статистичком софтверу SPSS и у пакетима за R окружење.</p>
<p>Препоручена литература</p> <p>Bolt, D.M., & Johnson, T.R. (2009). Addressing score bias and differential item functioning due to individual differences in response style. <i>Applied Psychological Measurement, 33</i>(5), 335–352.</p> <p>Brown, T. (2006). <i>Confirmatory factor analysis for applied research</i>. New York: The Guilford Press. (одабрана поглавља)</p> <p>Canivez, G.L. (2016). Bifactor modeling in construct validation of multifactored tests: Implications for understanding multidimensional constructs and test interpretation. In K. Schweizer & C. DiStefano (Eds.), <i>Principles and methods of test construction: Standards and recent advancements</i> (pp. 247–271). Gottingen, Germany: Hogrefe Publishing.</p> <p>Clark, S.L., Muthén, B., Kaprio, J., D'Onofrio, B.M., Viken, R., & Rose, R.J. (2013). Models and strategies for factor mixture analysis: An example concerning the structure underlying psychological disorders. <i>Structural</i></p>

Equation Modeling, 20(4), 681–703.

Clark, L.A., & Watson, D.B. (1995). Constructing validity: Basic issues in scale development. *Psychological Assessment*, 7, 309–319.

Embretson, S (2000). *Item Response Theory for Psychologists: Multivariate Applications Book Series*. Mahwah, New Jersey, London: Lawrence Erlbaum Associates, Inc. (одабрана поглавља)

Falk, C. F., & Cai, L. (2016). A flexible full-information approach to the modeling of response styles. *Psychological Methods*, 21(3), 328–347.

Marsh, H.W., Morin, A.J., Parker, P.D., & Kaur, G. (2014). Exploratory structural equation modeling: An integration of the best features of exploratory and confirmatory factor analysis. *Annual Review of Clinical Psychology*, 10, 85–110.

Marsman, M., Borsboom, D., Kruijs, J., Epskamp, S., van Bork, R., Waldorp, L.J., Maas, H.L.J. v. d., & Maris, G. (2018). An introduction to network psychometrics: Relating Ising network models to item response theory models. *Multivariate Behavioral Research*, 53(1), 15–35.

Oblaković, M., Sokolovska, V. i Dinić, B. (2015). Tretmani nedostajućih podataka. *Primenjena psihologija*, 8(3), 289–309.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 5

Практична настава: 0

Методe извођења наставе

Предавања, интeрактивна настава и демонстрације, семинарски рад, презентације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Критички приказ одабраног чланка - 20

Семинарски рад – 40

Усмена одбрана семинарског рада – 40.